

Groenstraat, Bocholt

Programma van Maatregelen

Auteur:

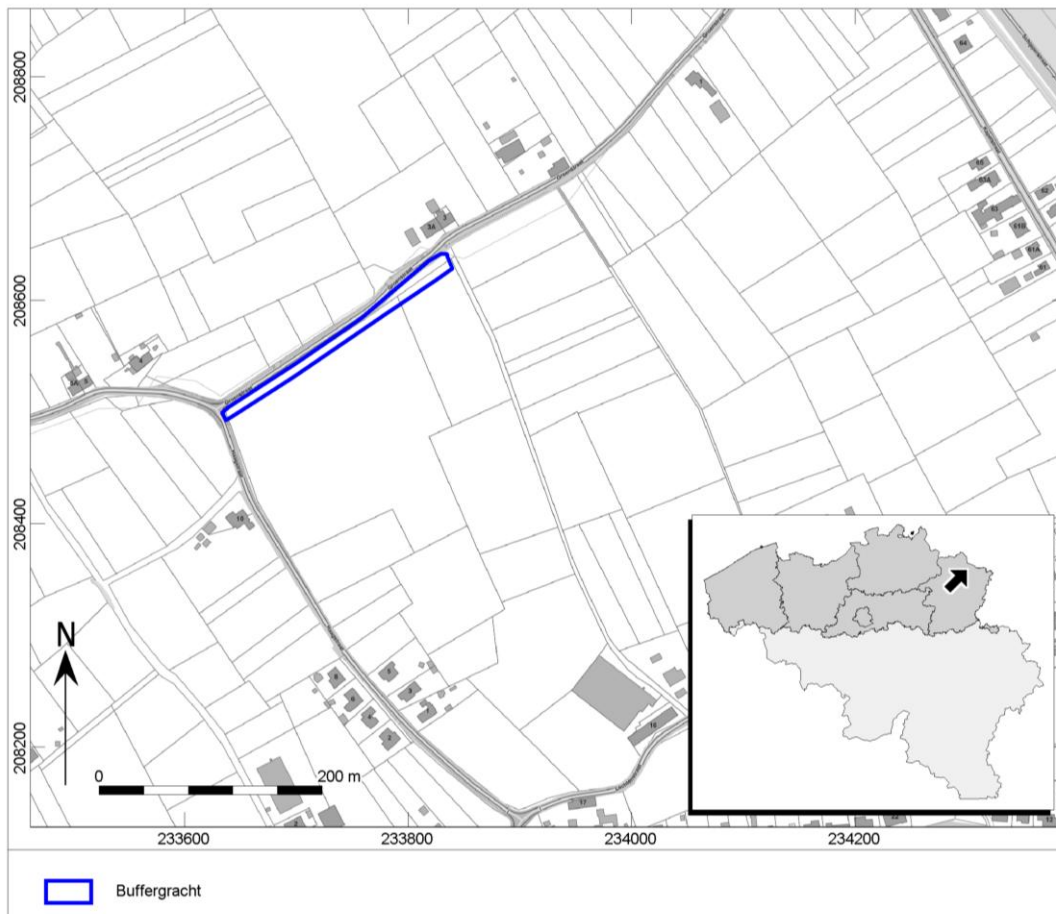
T. Van Mierlo (Assistent-Archeoloog)

Autorisatie:

P.L.M Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

1 Inleiding

Het Vlaams Erfgoed Centrum heeft in februari 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Groenstraat in Bocholt. De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen plannen voor het realiseren van een buffergracht.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Gemotiveerd advies

De resultaten van het bureauonderzoek

Het gebied is gelegen op de overgang van de zand- naar zandleemstreek. Op basis van de geologische gegevens kan gesteld worden dat het plangebied dekzandafzettingen bevat die gelegen zijn op Rijnafzettingen. Op basis van de bodemkaart is te zien dat het gebied voornamelijk bodems met een plaggendek kent. De geologische boringen in de omgeving tonen niet aan hoe dik dit plaggendek in feite is. Deze tonen enkel dat er tot op 2,20m Quartaire afzettingen voorkomen waaronder ook het plaggendek valt. Wanneer de bodem een plaggendek bevat zullen de sporen daterend vanaf het Laat-Paleolithicum tot de Late – Middeleeuwen/ Nieuwe Tijd, afhankelijk van de ouderdom van het plaggendek, voorkomen tussen de basis van het plaggendek en de top van het dekzand, de cultuurlaag of akkerlaag. Zoals hierboven aangegeven bestaat er een mogelijkheid dat de bovenste laag van het dekzand mee opgenomen is in het plaggendek door de agrarische activiteiten. Mogelijk is dat door de agrarische activiteiten de archeologische resten, gedateerd vanaf het Laat-Paleolithicum, verstoord geraakt zijn. Dit heeft als gevolg dat de sporen niet meer intact zullen voorkomen. Er is echter wel een CAI-melding die lithisch materiaal meldt. Deze is gelegen op meer dan 1,5km van het plangebied. Er is een kans op sporen vanaf het Laat-Paleolithicum omwille van de ligging van het plangebied. Dit is namelijk op een relatief hoger gelegen deel van het dekzandgebied gelegen. Door het afdekken van een plaggendek van het originele niveau bestaat er de kans dat de sporen nog voor komen.

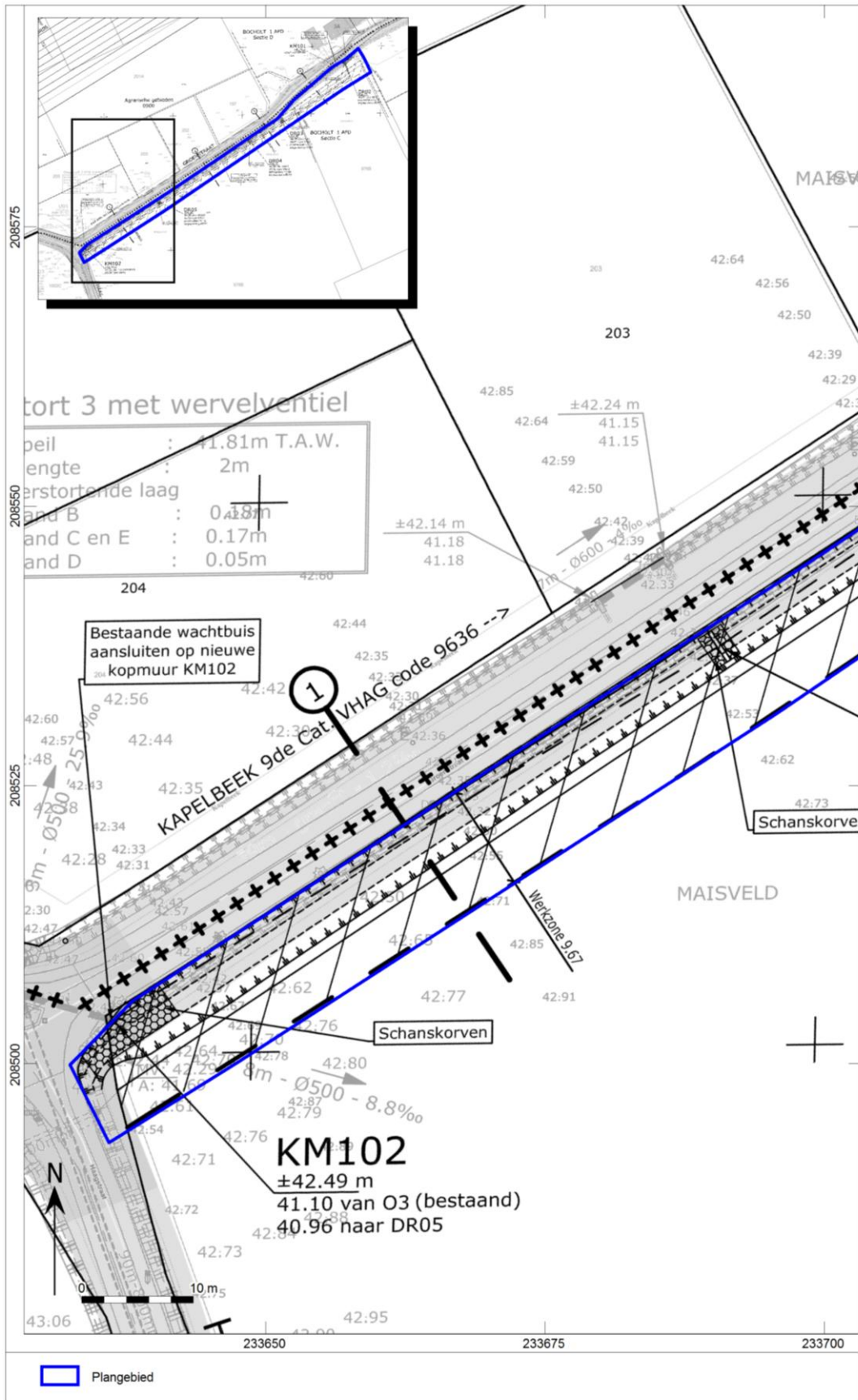
Op basis van de CAI-gegevens komt naar voren dat er in de directe omgeving van het plangebied geen meldingen gelegen zijn. Echter op 800m kunnen celtic fields gevonden worden op basis van luchtfoto's en kaartmateriaal. Verder is er ten zuidoosten van het plangebied een prospectie uitgevoerd in 2013 waar een IJzertijd plattegrond en kuilen teruggevonden werden. Deze sporen zullen zich bevinden dieper onder het plaggendeck dan de sporen vanaf het Laat-Paleolithicum tot Neolithicum en kunnen mogelijk niet verstoord zijn geraakt door de agrarische activiteiten. Om deze redenen is er een kans op sporen daterend vanaf het Neolithicum tot de vroege Middeleeuwen, met een verhoogde kans op resten uit de IJzertijd.

Het historisch kaartmateriaal toont aan dat het gebied voornamelijk in gebruik is geweest als akker- en/of weiland. Er is geen bebouwing te zien doorheen de eeuwen. Het historisch dorpscentrum van Bocholt is gelegen op 2km van het plangebied. Omwille van al deze redenen zullen de archeologische resten daterend van de Late – Middeleeuwen tot de Nieuwe Tijd, een lage trefkans kennen.

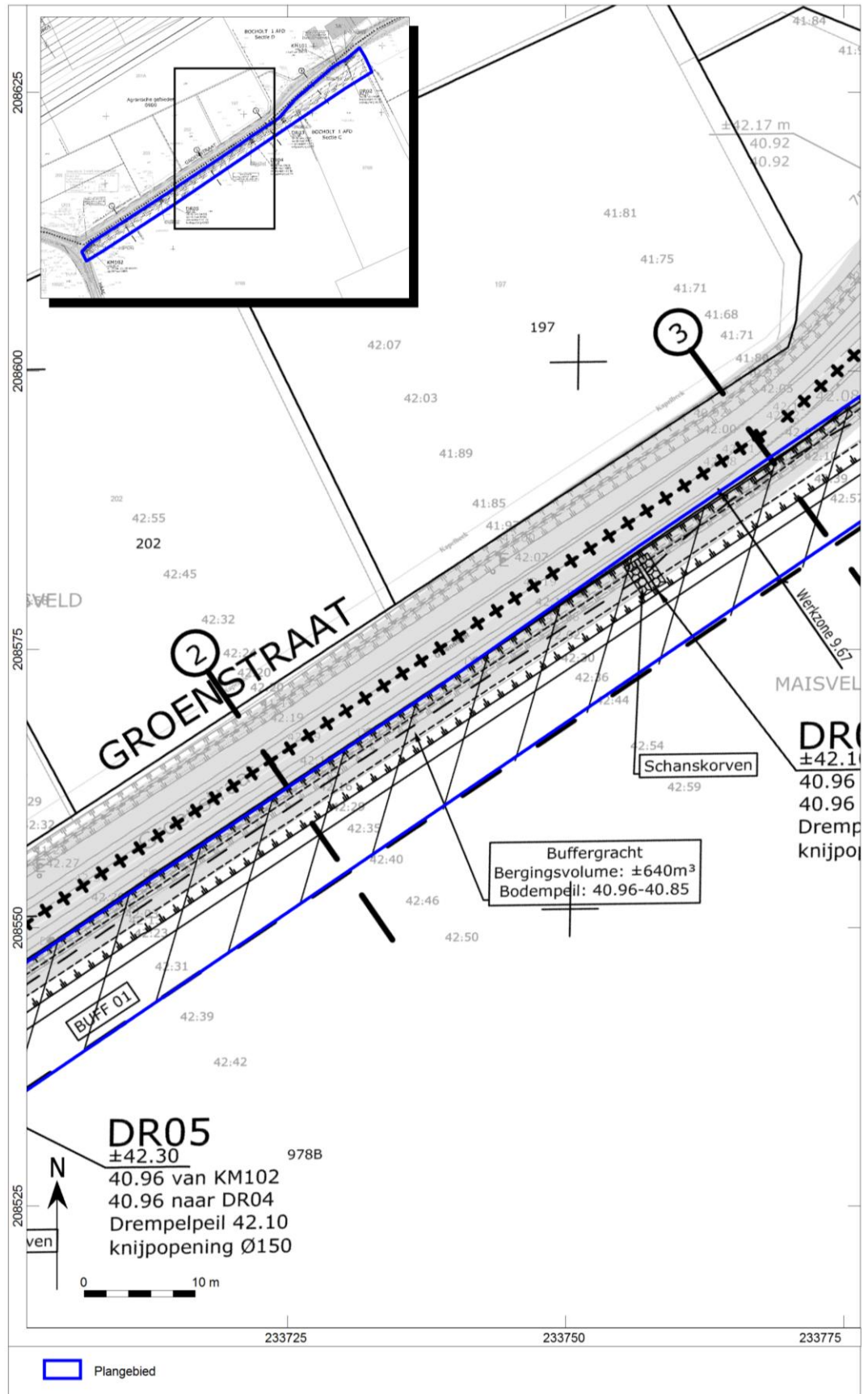
De impactbepaling

Aan de zuidzijde van de weg, Groenstraat, wordt een buffergracht aangelegd. De buffergracht wordt gerealiseerd in de berm en loopt door tot in de rand van de aansluitende akker. De bestaande gracht wordt op deze manier verbreed tot in de akker.

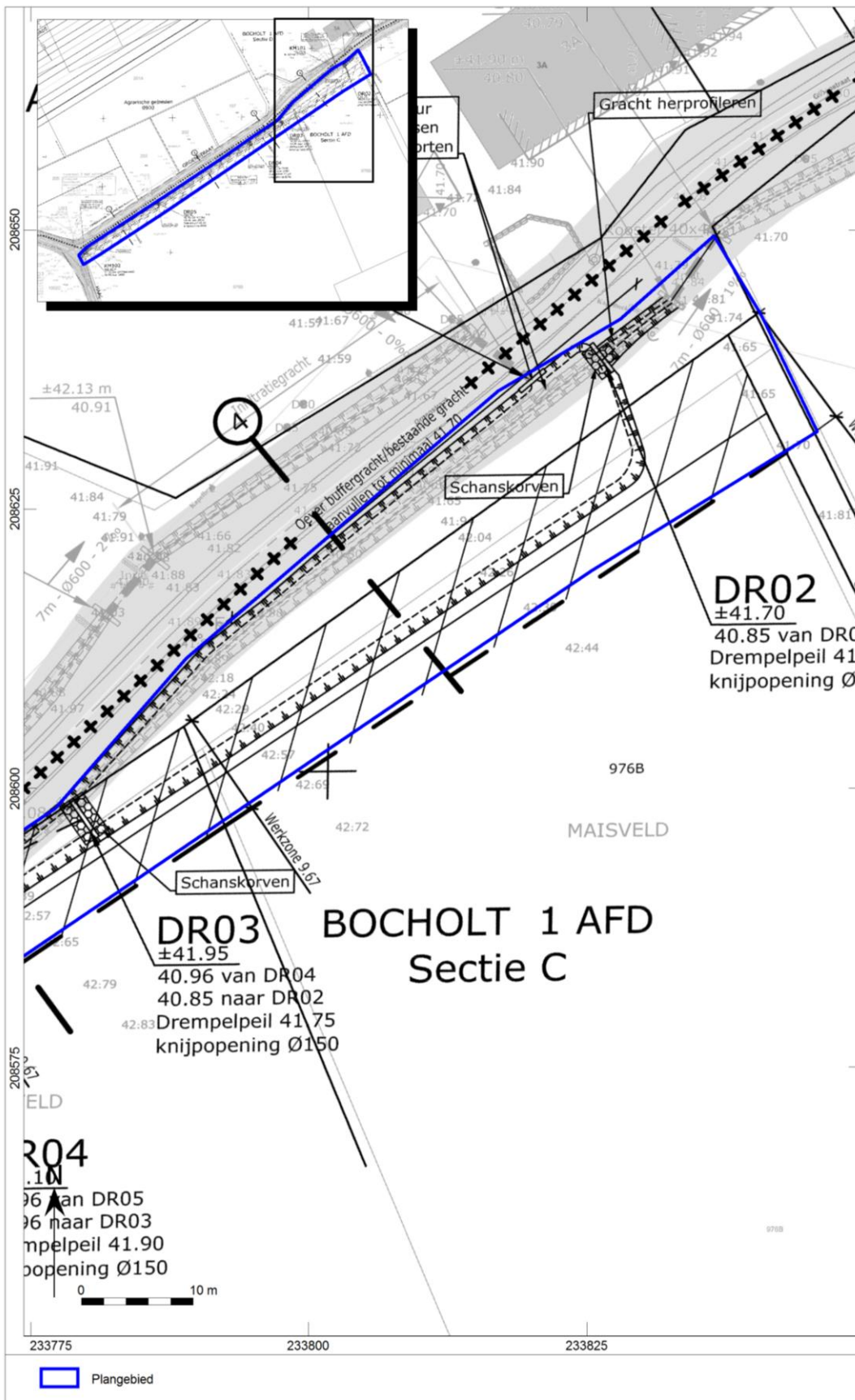
De toekomsite buffergracht vertrekt sluitend aan de bestaande opwaartse gracht van de Haagstraat. De gracht is in noordoostelijke richting gelegen en sluit ter hoogte van Groenstraat nr 3A aan op de bestaande afwaartse gracht van de Groenstraat(Afb. 2-4).

Afb. 2. Overzicht van de geplande werken deel 1.

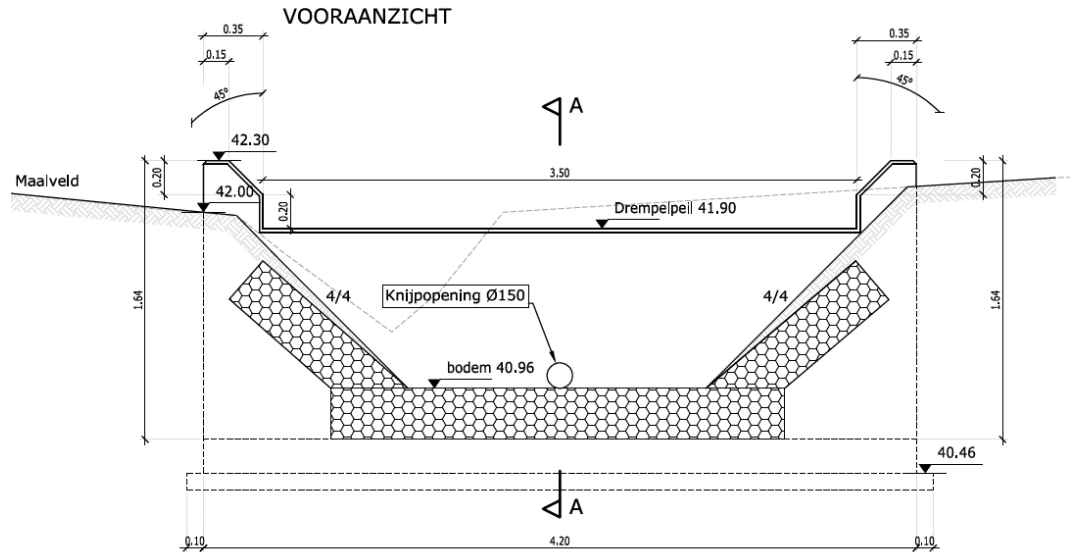

Afb. 3. Overzicht van de geplande werken deel 2.

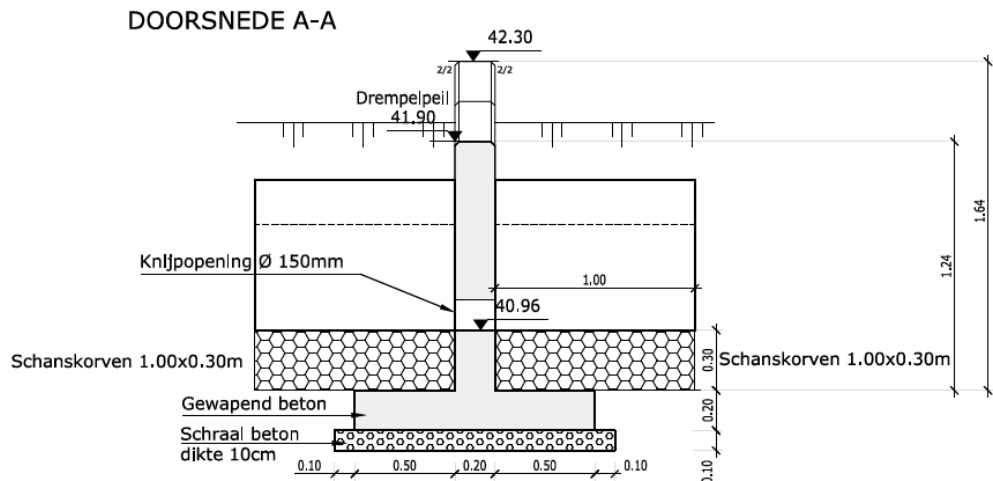

Afb. 4. Overzicht van de geplande werken deel 3.

De aansluiting en de uitloop van de buffergracht worden verstevigd met schanskorven. Om voldoende berging te krijgen, worden in de buffergracht op regelmatige afstanden schotten geplaatst. Ook deze worden door middel van schanskorven verstevigd (Afb. 5-6).

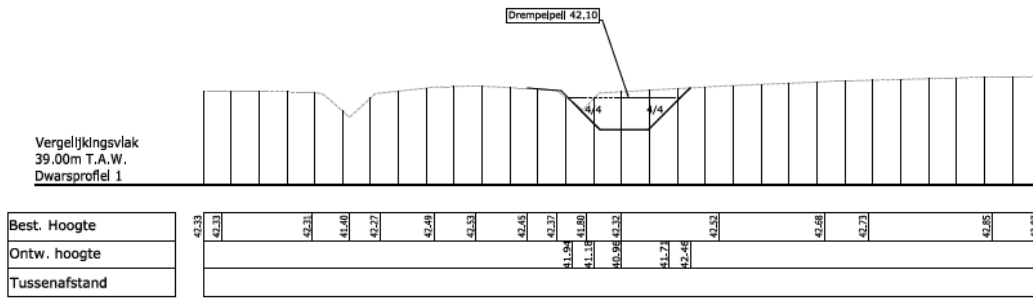

Afb. 5. Detail van een schot of drempel (DR4)

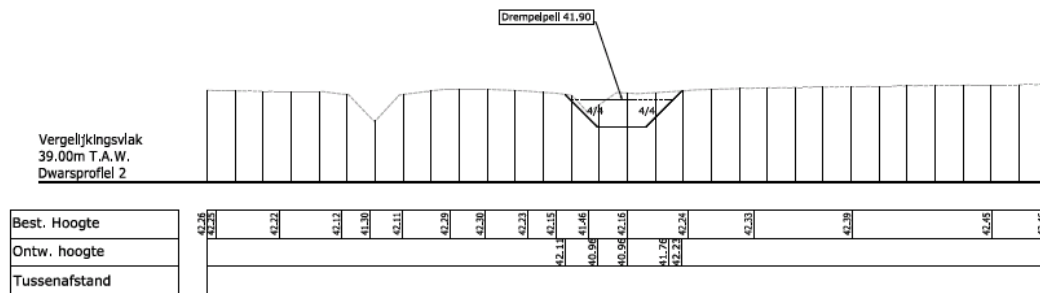

Afb. 6. Detail doorsnede van DR04

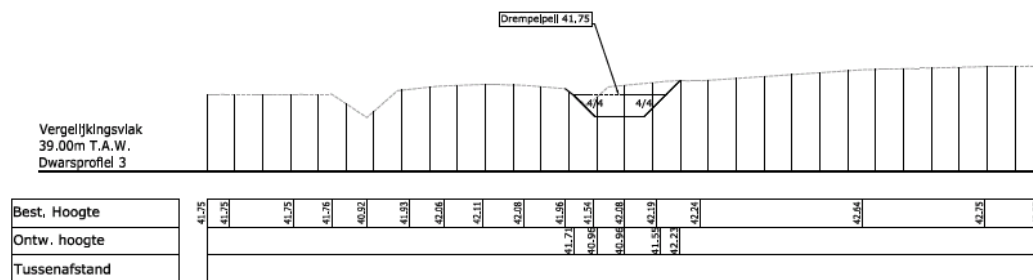
De buffergracht heeft een lengte van circa 230m. Op het smalle deel van de buffergracht bedraagt de kruinbreedte circa 4m en de bodembreedte circa 1,6m. De verbreding heeft variabele breedtes, waarbij de maximale kruinbreedte circa 13m bedraagt, met een bodembreedte van circa 11m (Afb. 7-10).

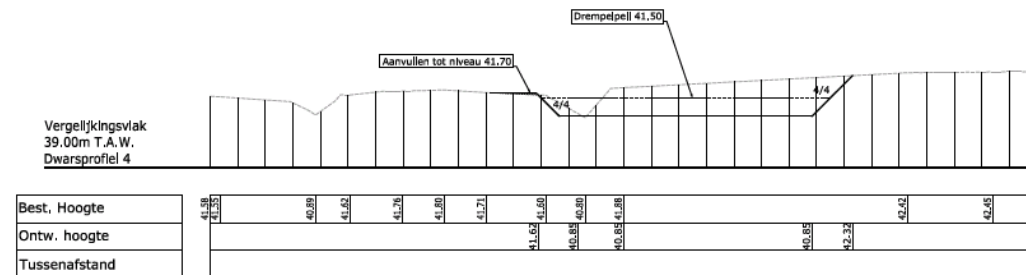
Afb. 7. Dwarsdoorsnede met aanduiding van de breedte en diepte deel 1.

Afb. 8. Dwarsdoorsnede met aanduiding van de breedte en diepte deel 2.

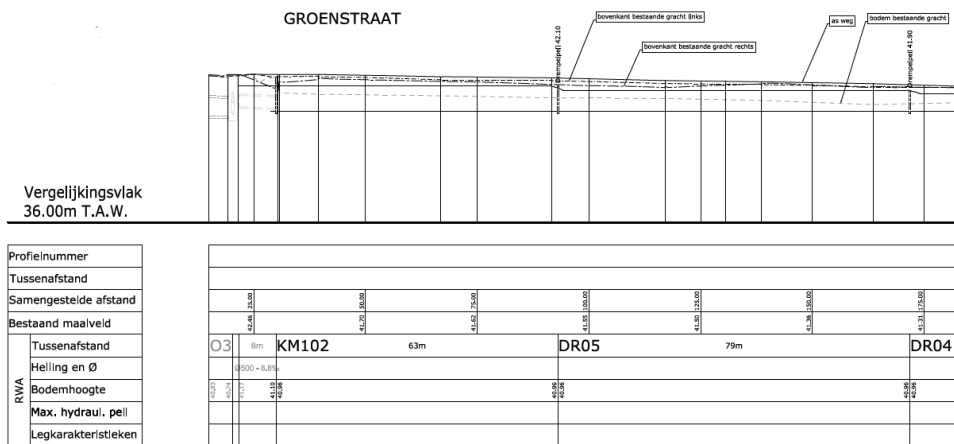

Afb. 9. Dwarsdoorsnede met aanduiding van de breedte en diepte deel 3.

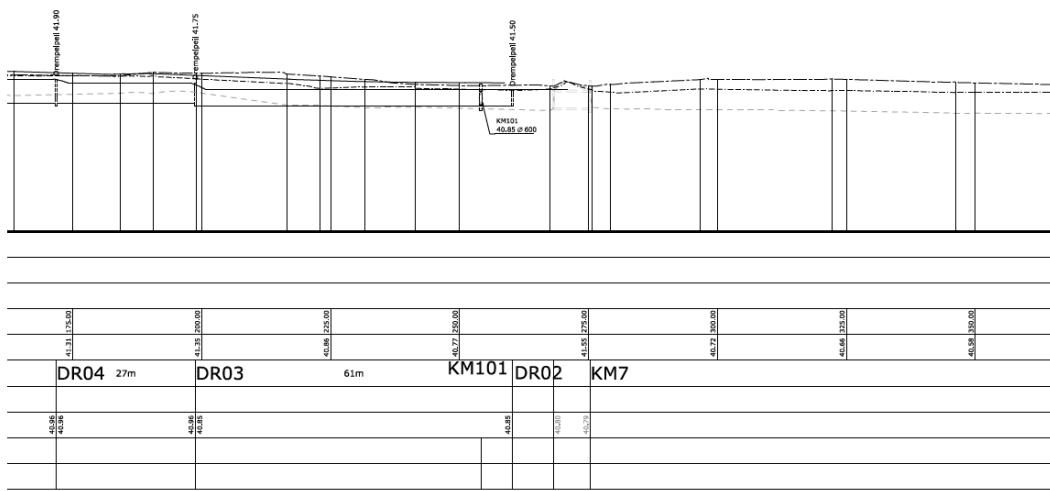

Afb. 10. Dwarsdoorsnede met aanduiding van de breedte en diepte deel 4.

(Afb. 11-12)

Afb. 11. Doorsnede van de geplande werken deel 1.

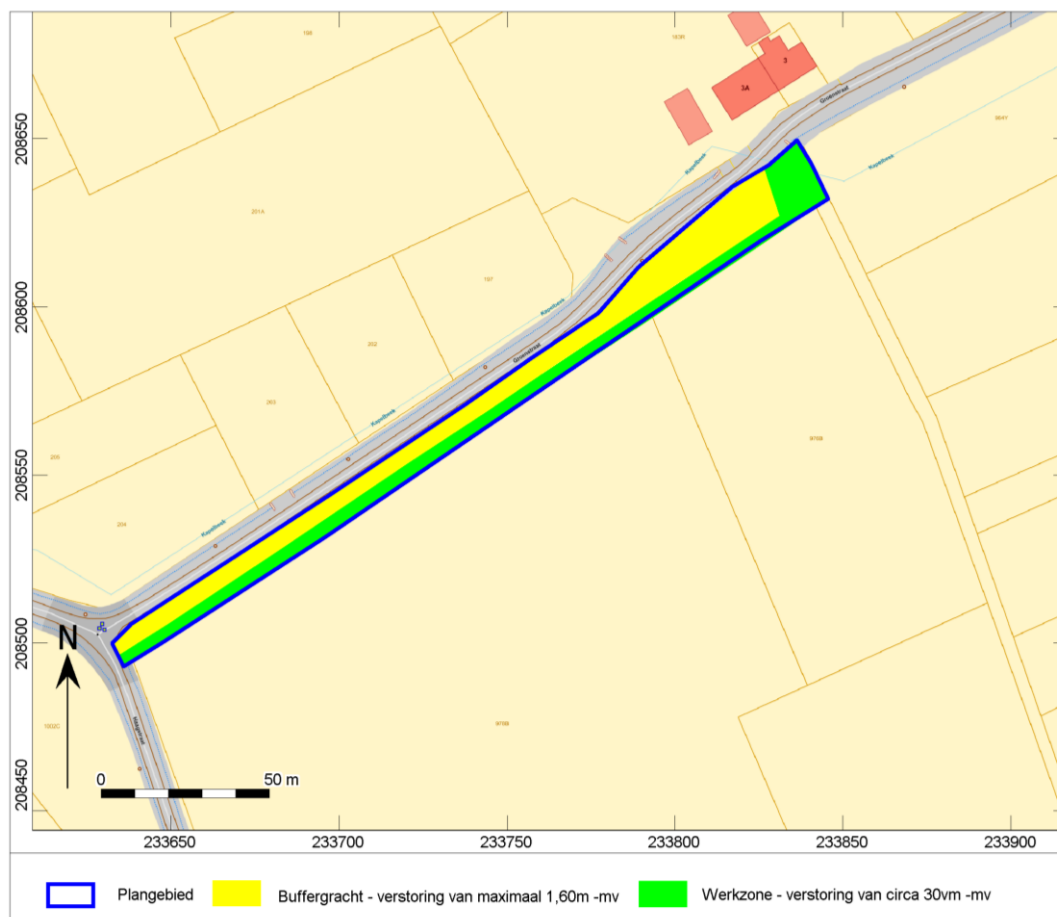

Afb. 12. Doorsnede van de geplande werken deel 2.

Een deel van de akker wordt gebruikt als werkzone. Hier worden de gronden afkomstig van de uitgraving van de buffergracht gestapeld. De verstoring die deze werkzone veroorzaakt is 30cm –mv. In de werkzone wordt eerst de toplaag weggenomen waarna deze apart gestockeerd wordt. Na de werken wordt de toplaag terug uitgespreid en wordt de zone in zijn oorspronkelijk staat hersteld.

¹ Aquafin, **BESCHRIJVENDE NOTA 22186/1/11-2-1**, 2016.

De verbreding zal een totale oppervlakte kennen van circa 1.500m² en een diepte van maximaal 1,6m -mv. Verder zal er ook een werkzone gebruikt worden voor de overige grond te stockeren en als ruimte voor de machines. Deze werkzone zal echter een verstoring van 30cm -mv veroorzaken. De werkzone zal een oppervlakte hebben van circa 1.300m².

Afb. 13. Overzicht van de geplande werken.

De consequentie van de voorgenomen ingreep kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

De bepaling van de maatregelen

Het vooronderzoek bestaande uit een bureauonderzoek concludeert dat het plangebied onvoldoende is onderzocht om een uitspraak te doen betreffende de archeologische waarde van het plangebied. De geplande werkzaamheden laten behoud *in situ* niet toe.

De werkzone zal een verstoring veroorzaken van 30cm -mv. Op basis van de historische kaarten en de bodemkaart kan gezien worden dat in het gebied een plaggendek aanwezig is. Door middel van dit plaggendek zullen de archeologische sporen intact blijven. Omwille van deze reden wordt in de werkzone verder onderzoek niet nuttig geacht en zal hier dan ook geen kenniswinst uit voortkomen.

De bestaande buffergracht van circa 260m² zal worden verbreed tot een oppervlakte van circa 1.500m². De maximale diepte van de buffergracht zal 1,60m -mv bedragen. De huidige gracht heeft reeds een oppervlakte van minstens 260m² verstoord. Door de huneuze omstandigheden ter plaatse zal vermoedelijk over een grotere oppervlakte geen leesbaar archeologisch vlak kunnen worden aangelegd. Het overige gedeelte bezit op basis van de bodemkaart en het DTM een plaggendek. Vanwege de flauw aflopende hellingshoek zal slechts een beperkte zone van enkele meters breed worden verstoord, aanvullend op de

verstoringen van de bestaande gracht. Onderzoek op een strook van deze geringe breedte zal zeer weinig kenniswinst opleveren over de bewoningsgeschiedenis van het gebied.

Omwille van de geringe kans aan kenniswinst door zowel de mogelijke verstoring als de geringe breedte van het plangebied wordt voor dit gebied geen bijkomend onderzoek geadviseerd. Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert derhalve om op basis van de resultaten van het vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek om het gebied vrij te geven.